

Yurt dışında büro açılarak yapılan serbest meslek faaliyeti hk.

Belge türü	Özelge
Kanun	KATMA DEĞER VERGİSİ KANUNU
Özelge no	B.07.1.GİB.4.06.17.01-KDV-4:2010-14001-92-667
Tarih	12.06.2012

T.C.

GELİR İDARESİ BAŞKANLIĞI

ANKARA VERGİ DAİRESİ BAŞKANLIĞI

(Mükellef Hizmetleri KDV ve Diğer Vergiler Grup Müdürlüğü)

Sayı : B.07.1.GİB.4.06.17.01-KDV-4:2010-14001-92-667 12/06/2012

Konu : Yurt dışında büro açılarak yapılan serbest meslek faaliyeti

İlgide kayıtlı özelge talep formunuzda yurt dışında büro açarak serbest meslek faaliyetinde bulunacağınızı belirterek, bu durumun vergi mevzuatı açısından değerlendirilmesi hususunda Başkanlığımız görüşü talep edilmektedir.

A-) GELİR VERGİSİ KANUNU YÖNÜNDEN DEĞERLENDİRME:

193 sayılı Gelir Vergisi Kanunu'nun 3 üncü maddesinde Türkiye'de yerleşmiş olan gerçek kişilerin Türkiye içinde ve dışında elde ettikleri kazanç ve iratların tamamı üzerinden vergilendirileceği hükme bağlanmıştır.

Aynı Kanunun 65 inci maddesinde; "Her türlü serbest meslek faaliyetinden doğan kazançlar serbest meslek kazancıdır.

Serbest meslek faaliyeti sermayeden ziyade şahsi mesaiye, ilmi veya mesleki bilgiye veya ihtisasa dayanan ve ticari mahiyette olmayan işlerin işverene tabi olmaksızın şahsi sorumluluk altında kendi nam ve hesabına yapılmasıdır." hükmüne yer verilmiş olup, Kanunun 67 nci maddesinde ise; serbest meslek kazancının, bir hesap dönemi içinde serbest meslek faaliyeti karşılığı olarak tahsil edilen para ve ayınlar ve diğer suretlerle sağlanan ve para ile temsil edilebilen menfaatlerden, bu faaliyet dolayısıyla yapılan giderler indirildikten sonra kalan fark olduğu hükme bağlanmıştır.

Yine aynı Kanunun 85 inci maddesinde; "Mükellefler, ikinci maddede yazılı kaynaklardan bir takvim yılı içinde elde ettikleri kazanç ve iratları için bu Kanunda aksine hüküm olmadıkça yıllık beyanname verirler. Bu Kanuna göre beyanı gereken gelirlerin yıllık beyannamede toplanması zorunludur.

Tacirlerle çiftçiler ve serbest meslek erbabı ticari, zirai ve mesleki faaliyetlerinden kazanç temin etmemiş olsalar bile, yıllık beyanname verirler. Bu hüküm şirketlerin faaliyet ve tasfiye dönemlerine şamil olmak üzere kollektif şirket ortakları ile komanditeler hakkında da uygulanır.

Yabancı memleketlerde elde edilen kazanç ve iratlar:

1. Mükellefin bunları Türkiye'de hesaplarına intikal ettirdiği yılda;

2. Türkiye'de hesaplara intikal ettirilmemesinin mükellefin iradesi dışındaki sebeplerden ileri geldiği tevsik olunan hallerde, mükellefin bunlara tasarruf edebildiği yılda; elde edilmiş sayılır." hükmüne yer verilmiştir.

Bu hükümler çerçevesinde, tam mükellef olmanız nedeniyle Almanya ve Türkiye'de yaptığınız serbest meslek faaliyetinden elde ettiğiniz kazançları Türkiye'de beyan etmeniz gerekmekte olup, Almanya'daki faaliyetinizden elde ettiğiniz kazancı, Türkiye'deki hesaplarınıza intikal ettirdiğiniz yılda elde etmiş sayılacağınızdan o yılın beyanına dahil etmeniz gerekmektedir.

Diğer taraftan, Almanya'daki serbest meslek faaliyetinden elde edilecek kazanç anılan ülke mevzuatına göre tespit edileceğinden bu kazançla ilişkilendirilmesi gereken Almanya'daki büro için yapılacak kira ödemeleri üzerinden gelir vergisi stopajı yapılması söz konusu değildir.

Öte yandan, Türkiye Cumhuriyeti ile Federal Almanya Cumhuriyeti arasında çifte vergilendirmeyi önleme anlaşmasının yürürlüğe girmesi halinde konunun anlaşma çerçevesinde değerlendirileceği tabiidir.

B-)

VERGİ USUL KANUNU YÖNÜNDEN DEĞERLENDİRME

213 sayılı Vergi Usul Kanunu'nun "İşletmede değişikliğin bildirilmesi" başlıklı 159 uncu maddesinde; "Aynı teşebbüs veya işletmeye dahil bulunan iş yerlerinin sayısında vukua gelen artış veya

azalışları mükellefler vergi dairesine bildirmeye mecburdurlar." hükmü yer almaktadır.

Aynı Kanunun 210 uncu maddesinde ise ; "Serbest meslek erbabı bir (Kazanç defteri) tutarlar.

Bu defterin bir tarafına giderler, diğer tarafına da hasılat kaydolunur.

Defterin gider tarafına, yapılan giderlerin nevi ile yapıldığı tarih ve hasılat tarafına ise ücretin alındığı tarih ve miktarı ile kimden alındığı yazılır..." hükmüne yer verilmiştir.

Buna göre, avukatlık mesleğinin serbest meslek faaliyeti olması ve bu mesleğin mesleki bilgiye ve ihtisasa dayanması ve şahsi sorumluluk altında kendi nam ve hesabına yürütülmesi gerektiğinden, serbest meslek erbabının gerek yurt içinde gerekse yurtdışında yurt içindeki işyerine ilave olarak şube açması mümkün bulunmamaktadır. Ancak, serbest meslek erbabı olarak irtibat bürosu açmasında vergi kanunları açısından bir sakınca bulunmamaktadır.

Diğer taraftan; yurt dışında yapılmak istenilen faaliyetin ilgili ülkenin mevzuatı kapsamında ve Çifte Vergilendirmeyi Önleme Anlaşması çerçevesinde değerlendirilmesi gerekmekte olup, yurt içindeki faaliyetinde kullandığınız serbest meslek makbuzunun ve serbest meslek kazanç defterinin yurt dışındaki faaliyetinizde kullanmanız mümkün bulunmamaktadır.

C-) KATMA DEĞER VERGİSİ KANUNU YÖNÜNDEN DEĞERLENDİRME

3065 sayılı Katma Değer Vergisi Kanunu'nun;

1/1 inci maddesinde, ticari, sınai, zirai ve serbest meslek faaliyeti çerçevesinde Türkiye'de yapılan teslim ve hizmetlerin katma değer vergisine tabi bulunduğu,

4 üncü maddesinde hizmetin teslim ve teslim sayılan haller ile mal ithalatı dışında kalan işlemler olduğu ve bu işlemlerin bir şeyi yapmak, işlemek, meydana getirmek, imal etmek, onarmak, temizlemek, muhafaza etmek, hazırlamak, değerlendirmek, kiralamak, bir şeyi yapmayı taahhüt etmek gibi şekillerde gerçekleşebileceği,

6/b maddesinde işlemlerin Türkiye'de yapılmasının, hizmetin Türkiye'de yapılmasını veya hizmetten Türkiye'de faydalanılmasını ifade ettiği, hüküm altına alınmıştır.

Buna göre, yurt dışında büro açmak suretiyle yurtdışında ifa edeceğiniz avukatlık hizmetleri, bu hizmetlerden Türkiye'de faydalanılmaması kaydıyla KDV nin konusuna girmemektedir. Söz konusu hizmetlerden Türkiye'de yararlanılması halinde ise hizmet bedelleri üzerinden genel hükümler çerçevesinde KDV hesaplanacağı tabiidir.

Öte yandan, yurtdışında açacağınız büro ile ilgili olarak yurtdışında yapacağınız giderler nedeniyle yüklendiğiniz KDV tutarlarının, KDV Kanununun 29 uncu maddesi uyarınca indirim konusu yapılması mümkün bulunmamaktadır.

Bilgi edinilmesini rica ederim.

Bu metin Mevzuat Bankası (mevzuat.vergibulustayi.com) aracılığıyla gib.gov.tr arşivinden alınmıştır. Resmî işlemlerde Resmî Gazete metni esastır. — 18.09.2026